

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne.

Stane na leto K 10.

1/2 leta . . . „ 5.—

1/4 „ . . . „ 2.50

Posamične številke stanejo . . . 8 vin.

Na naročila brez doposlane naročilne se ne oziramo.

Telefon št. 83.

Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič.

SOČA

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v l. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v l. nadstr. na levo v Goriki Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 lin., 2-krat 14 lin., 3-krat 12 lin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 lin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Gorica in okolica.

Naša slovenska Goriška okolica se živo zanima za letošnje občinske volitve v Gorici; posebno veliko je bilo to zanimanje za volitev tretjega razreda, kjer je bila zmaga Slovencev mogoča. Umevno je to zanimanje, saj veže naše okoličane toliko stikov na Goriško mesto. Okolica je vezana na Gorico, še bolj pa Gorica na okolico. Da, okolica bi si lahko pomagala tudi brez Gorice, ali Gorica je brez okolice nemogoča. To živo čuti goriški Lahi, to jiht boli v dno srca in to razmerje bi radi spremenili. Ali lega Gorice onemogočuje vse pobožne želje goriških Lahov. Gorica je v oklepu Slovencev in iz tega oklepa ne more ven. Ne more ga razrušiti in se otresti Slovencev. Zaman so tudi vsi pogledi proti Furlaniji in brezuspešno zdihovanje po furlanskem dotoku v Gorico, ker Furlanija gravitira proti Trstu, Gorica pa ostane, kjer je, obdana od Slovencev in vsaka sprememba v laškem smislu je nemogoča.

Glasilu goriške kamoraške stranke se včasih bavi z razmerjem med Gorico in okolico ter prihaja do bridkih vzdihov: »Gorica je na življenje in smrt navezana na slovensko okolico, ki jo obdaja.« Tako je pisalo omenjeno glasilu, še ni dolgo od tega. Pisalo je: »Gorica je narodnostno odrezana od Furlanije, izolirana je sredi slovenskega polja, ki je obdaja okoli in okoli.«

In vendar so pri letošnjih volitvah v Gorici pozabili Lahi, da je Goriško mesto vezano na slovensko okolico na življenje in smrt, požabili so, da so sredi slovenskega polja, in da tudi v tej sredi niso sami, marveč tudi v tej sredi je najbrže toliko Slovencev kolikor Lahov. **Otoček sredi Slovencev so dandanašnji Lahi v Gorici** — in vendar so bili tako nesramni, da so zili zopet enkrat ves svoj žolč na Slovence, da so nastopili proti njim z bokserji in palicami ter so zmerjali s ščavi one, ki jih obdajajo okoli in okoli. Nedostopni vsakemu sporazumu s Slovenci so šli rajši na pomoč k tujcu, ki je prišel včeraj v Gorico; vse to iz sovraštva proti Slovincem, da bi se rešili slovenskega oklepa. Zaman ta trud!

Res je, kar smo čuli na shodu Gospodarske zadruge v Gorici meseca avgusta 1912: **da goriško mesto se preživlja od okoličanskega kmeta, prospera mesta je odvisen od okolice.** Tako je! In vendar so zopet enkrat pozabili na prospera mesta, ker so se postavili proti Slovincem in niso nič upoštevali glasov, ki so jim prihajali iz slovenske okolice! Naj si zapomnijo, da se je na prej omenjenem kmečkem shodu, kjer je stala goriška kamora pred ljudsko sodbo, reklo tudi to: **da je goriška mestna uprava dolžna upoštevati okolico, ki vzdržuje goriško mesto in da občinske trge in tudi izvojni trg se napravljajo lahko tudi v okolici!!** Tam ne bo Resnov in magistratovih polipov, da bi se galsi po Slovinci, in jih šikanirali pa pridno denar pobirali.

Ali bi ne bilo le prav in pametno, da bi se bili goriški Lahi sporazumeli s Slovenci za primerno število mest v občinskem svetu! Kako bi bilo to dobro uplivalo — v njihovo korist! Da v njihovo korist, pravimo. Sedaj pa so napravili to korist, ker pač derejo v pogubo in je za nje nemogoča kaka rešitev. **Za nas tem bolje.** Mladi smo še in potrebujemo še marsikaj. Treba nam razširiti trgovino in obrt v Gorici, na-

baviti si razne potrebne prostore, potreba je podkrepiti z vso močjo združništvo, ki je tako lepo vsklilo v Goriški okolici, potreba je še krepkeje gospodarske udrivne slovenskega življa v Gorici. Lahi trgajo stike z mestnimi in okoličanskimi Slovenci — trgajo jih oni, mijih raztrgamo. Mirnega tekovanja v goriškem mestu med obema narodnostima nečejo, torej bomo živeli vsak zase. Bomo videli, kdo pri takem nesporazumu **pogine!**

„Novi čas“ pred poroto.

V torek se je vršila pred tukajšnje porotno sodnijo razprava proti »Novemu času« vsled zasebne tožbe dež. poslanca Miklaviča.

Senatu predseduje sodni svetnik Sterle, votanta sta svetnika Strausgittl in pl. Fröchlichstal.

Obtoženec, odgovornega urednika Sinigoja in glavnega urednika »Novega časa« Kremžarja zastopa dr. Pavletič, obtožitelja dr. Fr. Gabršček.

Iz obtožnice posnemamo:

Obtožnica obtožuje:

1. Antona Sinigoja pok. Andreja, že kaznovanega dvakrat radi prestopka proti varnosti časti potom tiska, odgovornega urednika lista »Novi čas« in Franca Kremžarja časnikarja in urednika lista »Novi čas«, da sta priobčila in v tisk izročila v 31 številki IV. letnika, periodičnega lista »Novi čas«, pod naslovom »ni Boga« naslednji članek:

S Kobariškega nam poročajo, da je liberalni kandidat Miklavič iz Kobarida pret. zimo nekoč v večji družbi kmetov iz okolice trdil, da »ni Boga«.

Možje volilci! Dobro pomislite, predno oddaste svoj glas takim možem. Svoji vesti ste odgovorni za svoj glas. Zovejo se sicer za »samostojne«, a niso nič drugega kar so bili prej — liberalci, katerih mišljenje in govorjenje je popolnoma protikršniško, protiversonsko. Zato dne 24. julija v boj za prave kmečke in odločno katoliške kandidate, ki jih priporoča naša mlada Slovenska Ljudska Stranka! Katoliški možje, liberalcu nobenega glasu!

nadalje, da sta v isti številki priobčila notico pod naslovom »dva zagrizena liberalca«, v kateri se med drugim trdi: »Da sta Miklavič in Mikuš prava liberalca, se vidi iz tega, da je Miklavič v pričo večje družbe izjavil, da »ni Boga«.

Razlogi.

Kakor je znano, so se vršile minulo poletje v naši deželi volitve poslancev za deželni zbor, pri katerih je nastopil kakor kandidat tudi zasebni obtožitelj in sicer prvič v splošnem volilnem razredu, potem pa v kmečkem volilnem razredu tolminskega okraja. Glavna volitev v tolminskem kmečkem razredu se je vršila dne 24. 7. l. l. Izid je bil ta, da se je proglasila ožja volitev med zasebnim obtožiteljem in poslancem Mikužem na eni strani ter kandidatom takozvane mlade Slovenske Ljudske Stranke na drugi strani.

Ta »mlada Slovenska Ljudska Stranka« je najnovejši plod goriških političnih razmer. Ker nekateri izmed strastnejših pristašev klerikalne stranke niso bili zadovoljni s strankinim vodstvom, so se odcepili od stranke in ustanovili novo stranko, kateri so nadeli zgoraj navedeni naslov in katera se je, komaj porojena, vr-

gla z vso silo v volilni boj, misleč in za trdno pričakujoč, da že s tem prvim nastopom pribori vse slovenske deželno-zbornske mandate in tako zagospoduje v deželnem zboru, kakor edina predstaviteljica slovenskega dela dežele. Se je v spominu ona volilna borba, ki je po svoji silovitosti in burnosti prekosila vse prejšnje volitve. Posebno se je odlikovalo po silovitosti svoje agitacije, po brezobzirnosti osebnih napadov in po neizbirčnosti volilnih in agitacijskih sredstev, glasilo novoporojene mlade Slovenske Ljudske Stranke — »Novi čas«. Ta list je šel celo tako daleč, da je priredil eno posebno številko kot pamflet na enega najuglednejših neodvisnih kandidatov.

Pred osebnimi napadi od strani »Novega časa« ni ostal obvarovan niti zasebni obtožitelj. Komaj se je izvedelo, da prvotna volitev v Tolminskih kmečkih občinah ni prinesla nobeni stranki zmage, temveč, da je potrebna ožja volitev, je obelodanil »Novi čas« v svoji 31. številki izišli dne 25. 7. l. l. oba članka, ki sta podlagata tej obtožnici.

Namen obeh člankov je prozoren. Natisnjena sta bila s tako debelimi črkami, da je moral postati nanje pozoren in lučati vsakdo, ki je vzel v roke dotično številko »Novega časa«. Imela sta torej biti nekak najhujši udarec proti zasebnemu obtožitelju, nekako senzacionalno razkritje, ki naj bi ostrašilo kmečke volilce na Tolminskem, da ne bi pri ožjih volitvah oddali svojih glasov zasebnemu obtožitelju.

Vsebina obeh člankov je pa popolnoma izmišljena, ker zasebni obtožitelj ni nikdar v nobeni družbi tajil eksistence Boga.

Trditev, da bi bil zasebni obtožitelj v večji družbi trdil, da ni Boga vsebuje očitanje hudodelstva motenja vere. Kakor že navedeno smatra ljudstvo, med katerim zasebni obtožitelj živi in deluje, bogatstvo kot nekaj zelo nepoštenega in zaničljivega in taka očitanja so sposobna škodovati ne samo osebnim časti in osebnemu ugledu, ki ga zasebni obtožitelj uživa med svojimi rojaki, temveč mu tudi gmotno škodovati kot trgovcu. Zato se čuti zasebni obtožitelj občutno žaljenega na svoji časti, to tembolj, ker mu ne more nikdo ničesar očitati, niti glede njegovega verskega mišljenja niti glede njegovega verskega življenja.

Za inkriminovana članka sta odgovorna oba obtoženca; prvi kot odgovorni urednik, drugi pa kot pravi urednik lista, ki je članka očividno tudi sam spisal.

Anton Sinigoj bi se rad otresel kr. odgovornosti, češ, da sta prišla članka v list brez njegove vednosti. Ta izgovor pa nikakor ne more oprostiti. On je odgovorni urednik lista, ima kot tak dolžnost paziti, kaj se pri listu godi, gledati na to, da odgovarja vsebina lista zakonu, in da se nič kaznjivega ne urine v list.

Drugi obtoženec Franc Kremžar je notorično pravi urednik lista, kateri list po večini piše in ga tudi urejuje, brez čigar vednosti ne pride v list niti ena črkica. Glede inkriminiranih člankov so pa tudi dokazane okolnosti, iz katerih sledi, da je moral on spisati članka. Kurat Kalin iz Drežnice mu je namreč, nekaj časa pred volitvami, poslal pismo, v katerem je navajal, da bi bil neki posestnik pripovedoval tamošnjemu županu, da bi bil pred časom zasebni obtožitelj trdil, da »ni Boga«. Da je res dobil tako pismo, priznava obtoženec sam. Ako torej sedaj taji, da ni pisal članka, mu tega pač ne bo nikdo ver-

jel. Pismo je dobil on in pač ni verjetno, da bi ga mogla kaka druga oseba, brez njegove volje, dobiti v roke in uporabiti. Nasprotno je pa očividno, da je obtoženec, ko so bile proglašene ožje volitve in videč veliko nevarnost, da propade njegova stranka celo na Tolminskem, hotel uporabiti še zadnje orožje in spustil med svet inkriminovana dva članka, kljub temu, da je bil od kurata Kalina samega opozorjen k previdnosti.

Po prečitaniu obtožnice in obeh inkriminiranihotic izjavi dr. Gabršček, da precizira obtožbo v smislu § 488, da sta obtoženca z navajanjem popačenih dejstev dolžila obtožitelja nepoštenega in nemoralnega dejanja. Nato zasliši predsednik oba obtoženca.

Obtoženca.

Sinigoj se ne čuti krivega, članka ni ne pisal in tudi ne bral. Šele potem ga je čital, ko je že Novi čas izšel. Tudi ne ve, kdo bi ga bil spisal. Na predsednikovo vprašanje če nastopi tudi sedaj dokaz, resnice, pritrdi. Ker ga vpraša zastopnik obtožitelja, če ne ve, da je po zakonu dolžan, da prebere vse, kar pride v list se izgovarja, da je bilo takrat ob volitvah veliko delo in da ni utegnil. Kako delo je to bilo se ne spominja. Pri listu ne piše ničesar.

Kremžar se tudi ne čuti krivega. Inkriminirani notici ni pisal in tudi vedel ni za nje, dokler ni izšel »Novi čas«. Vizitko, ki mu jo je poslal kurat Kalin in s katero mu naznanja, da je govoril posl. Miklavič pred večjo družbo, da ni Boga je hotel porabiti pozneje. Pripominja, da se je to vršilo za časa volitev, ko je bil on obilo zaposlen z agitacijo. Zato ni on takrat sam urejeval lista ampak so mu tudi drugi pomagali. Zato je tudi čisto mogoče, da ni on nekaterihotic prebral. Tudi on nastopi dokaz resnice. Kalinovo vizitko je odložil in potem je moral kdo drugi brez njegove vednosti uporabiti.

Dr. Gabršček: Zakaj niste spravili vizitke, če so v uredništvu tako indiskretne osebe, ki kar priobčijo take osebr napade.

Kremžar: Nisem imel interesa, ker stvar mi ni bila zaupno, temveč za list izročena, sploh pa je to njegova stvar.

Dr. Gabršček: Vi ste glavni urednik. Pravite pa, da so pri listu tudi sodruiniki. Ali ti vendar ne odločujete v tem, kaj pride v list, temveč vi odločujete o spisih sodruinikov.

Kr.: Pri nas ni nobenega glavnega urednika. Kaj pride v list o tem pa odločuje uredniška konferenca.

Gabr.: Uredniška konferenca vendar ne piše notice, temveč določile smer lista. Končno vsebino lista pa določijo za to plačani uredniki. Ali je torej pri »Novem času« še kak drugi urednik? — Kremžar ne odgovori direktno, temveč pripoveduje zopet o zaposlenosti za časa volitev in o sotrudnikih. Pismo na kurata Kalina je dobil najmanj 4—5 dni pred objavo. Natančno se pa ne spominja.

Nato predlaga dr. Gabršček, da se zaslišijo še tri nove priče, ki bodo izpovedale, da je govoril Bric, glavna priča »Novega časa« zaupno naokoli, da je Miklavič sicer res rabil besed, da ni Boga, da je pa s tem hotel le dati svoji trditvi večjo veljavo. Predlogu ugovarja dr. Pavletič, ker da je egalno, kar govori priča v zasebnem življenju. Nasprotuje mu dr. Gabršček, ker ni bil zaslišan le Bric temveč tudi drugi priče o tem predmetu in ker se ne krijejo izpovedi vseh prič, bodo mogli na

podlagi novih prič porotniki spoznati ve-
rodostojnost glavne priče Josipa Brica.

Po kratkem posvetovanju ugodni se-
nat predlogu dr. Gabrščka.

Priče.

Kot prva priča nastopi Josip Bric iz Dreznice. Po dolgem drezanju od vseh strani priče Josip Bric vendar do predmeta. Bilo je pred šestimi leti, ko so sedeli na domu Miklavica on, oba Skubina in Miklavici. Govorili so-o vsem mogočem. Tudi o ravnomakar se snujoči Marijini družbi. Miklavici je tedaj dejal, da bi on skoraj zmotil najbrhkejšo. Veliko veselosti je povzročilo, ko Bric nikakor ni mogel razumeti, kaj je mislil Miklavici z besedo »zmotil«. Potem je pa nakrat slišal Bric, da je dejal Miklavici »Ni Boga, ni hudiča« in kazaje na Gregorčičevo sliko »to je naš Bog«. V kakizvezi je rabil Miklavici te besede ne ve. Najbrže je kaj mislil ali brat. Nekoliko so sicer pili a ne toliko, da se ne bi mogel spominjati. Ob kateri uri je to bilo tudi ne ve. Končno pa le ugotove predsednik in oba zastopnika, da okoli štirih zjutraj. Ker ni znal pred preiskovalnim sodnikom dogodka tako opisati, ga vpraša predsednik, zakaj že ni preje vsega povedal. Nato je pa Josip Bric začuden vprašal, če mora res vse povedati. Ko so mu pritrdili je povedal še en dogodek. Miklavici je tudi dejal »Križ, kaj križ, križ vržem ob tla«. Seveda ne ve zopet zveze. Na vprašanje predsednika, če mu ni znano, da rabi večkrat Miklavici zvezo, če pa to ni res, potem pa tudi ni Boga, odgovori, da se ne spominja. Ve le, da je večkrat dejal Miklavici, če to ni res, naj ga pa vzame Bog in vsi svetniki! Izven sodnije je drugače govoril, ker pač tam ni prisegel, prepričan pa je, da ni storil nobene napake, če ne govori v zasebnem življenju resnice.

Josip Kalin, kurat v Dreznici ne ve iz lastnega ničesar, temveč le to, kar je slišal od drugih, osobito od Brica. To pa vzdržuje. Vizitko na Kremžarja je poslal že kake 3—4 tedne predno so izšle inkriminirane novice v »Novem času«. Osebnost je prepričan, da so bile besede najbrže izrečene tako, kakor pravi Bric, ker so se mu ljudje večkrat pritoževali, da so bili v gostilni Miklavica žaljeni njih verski čuti. Bistvenega ne izpove ničesar.

Popoldan ob 4. se je nadaljevala razprava.

Kot prva priča je bil zaslisan Matija Skubin, ki je pod prisego izjavil, da ni slišal nobenih razgovorov, ne o veri in ne o duhovnikih, pač pa sta se g. Miklavici in takisto Skubin razgovarjala o politiki. Pristavi še važno opazko: Ako bi g. Miklavici izgovoril take grde besede, kakor trdi Bric, bi si bil kaj tacega gotovo zapomnil, ker sem verski človek in sem bil ves čas prisoten.

Priča Jernej Kurinčič je izjavil isto kot M. Skubin. Na vprašanje dr. Gabrščka, ako pozna Miklavicevo hišo je priča odgovoril: Poznam Miklavice in njegovo družina že nad trideset let in nisem nikoli opazil, da bi se kaj protiverskega govorilo o njej. Lahko za trdno izjavim, da ni Miklavici izustil onih besed — in pristavi, da se vsi, ki so bili navzoči oni večer, čudijo, kako zamore Bric o g. Miklaviciu kaj tacega trditi.

Prilodnja priča Janez Bizjak je potrdil izjave dveh predprič v polnem obsegu in odločno zanika izjavo Brica. Spominja pa se na besede, ki jih je g. Miklavici izustil v prepiru s Skubinom: Ako ni to res, potem pa ni Boga. Pozna pa Brica, da je udati pijači in da večkrat laže. V konfrontaciji s pričo, taji Bric vse, nakar mu reče priča: Ti si tak lažnik, da me je sram pred temi gospodi, kar je vzbudilo v dvorani bučen smeh.

Tudi priča Andrej Berginc je bil prisoten kritični večer a ne ve, da bi Miklavici govoril žaljivo o duhovnikih in Marijini družbi.

Zelo zanimiva pa je bila priča Franc Rakušček, podžupan in organist v Dreznici pri Kobaridu. Moško je pristopal v dvorano, suktno črez levo roko in klobuk je krčevito držal na prsih. Ko je prisegel, je začel pripovedovati razno o g. Miklaviciu. Toda on sam ni tega slišal, ampak šele od drugih oseb. Pri tem pripovedovanju pa je več časa gledal pod klobuk. Naenkrat ga vpraša dr. Gabršček:

»Kaj imate pod klobukom?« Priča se prestraši in je v zadregi, nakar zahteva dr. Gabršček, naj pokaže ono pod klobukom. Šele na energično, ponovno zahtevanje privleče izpod klobuka velik kos papirja, ki je bil ves popisan in ga vtakne v žep. — Dr. Gabršček zahteva, da priča izroči papir, a šele na opomin predsednika, ki pravi: Vi ste se posluševali tega papirja, torej ga morate tudi izročiti, da bomo videli, kaj da je, izroci Rakušček papir predsedniku.

Dr. Gabršček: Kdo je spisal ta papir, Vi ali drugi?

Priča: To je moja stvar.

Dr. Gabršček: To ni vaša stvar, jaz Vas vprašam, kdo je spisal ta papir? — Rakušček molči. Dr. Gabršček ponovi še dvakrat to vprašanje z vedno večjim povdankom. A priča trdovratno molči. Dr. Gabršček se obrne do predsednika z besedami: Konstatiram, da ni prica na moje trikratno vprašanje dal nobenega odgovora. — Velika senzacija po dvorani. Toimač prestavi to na italijanski jezik. Dr. Pavletic skuša izvleci pričo iz te zadrege, in stavi razna vprašanja. A predsednik opomni: Saj smo vsi videli, kaj se je zgodilo, bodo ze g. porotniki presodili!

Na to pripoveduje Rakušček nadalje (seveda brez pripomočkov) kar je bil že povedal opoldne kurat Kalin. Pripoveduje doslovno z istimi besedami, kot dopoldne kurat Kalin.

Dr. Gabršček: Prosim, da se konstatira, da rabi Rakušček doslovno iste besede, kakor dopoldne g. kurat Kalin! Se zgodi. — Rakušček bi rad še nekaj govoril, a predsednik ne pusti.

Priča Ant. Kutin je povedal, da se je Bric, ko je prinesel Novi Cas one novice o g. Miklaviciu, jezil in je rekel, da je celi dogodek v N. C. zavrit. Bric je takrat rekel:

Sicer se ne spominjam dobro, kaj je g. Miklavici govoril, to pa vem gotovo, da ni bilo povoda, da bi g. Miklavici taji Boga. Pozneje, ko je bil Bric zaslisan na sodnji v Kobaridu, so ga drugi v gostilni prijeli, zakaj izjavi vedno drugače. Toda modri Bric se je sponesal: Saj ni vse to nič. Če hočem govorim resnico, če ne pa ne. Saj mi je celo sodnik rekel, da če hočem govorim resnico, ako nočem pa ne.

Ko pa je sodni predstojnik v Kobaridu, g. Bizail, zvedel za to Bricevo modrovanje, ga je citiral pred se in tudi Kutina kot pričo. Tu pa je Bricu zmanjkalo sape in začel je tajiti vse, češ, on se ne spomni, da bi kaj tacega govoril, nakar pa ga je priča Kutin pošteno zavrnil:

Cudno, da ne veš, kaj se je zgodilo pred dvema mesecema, ko se pa na to, kar je bilo pred šestimi leti, tako vse naddrobno spominjaš!

Nadalje pravi priča Kutin o Bricu, da je kakor veter, danes tak, jutri drugačen.

Predsednik konfrontira Brica s pričo. A modri Bric taji vse, dočim pa priča ponovi mirno in trdno vse, kar je izjavil.

G. župan Kurinčič ne ve drugega povedati kot to, kar mu je pravil Bric o Miklaviciu. Šam pa ve le to, da g. Miklavici sicer ni brezverec pač pa grozen liberalce.

Fr. Gomišček izpove isto kot Ant. Kutin. Tudi njemu je pravil Bric, da Miklavici ni hotel tajiti Boga. Priča tudi pove, da je Bric podvržen vremenskim spremembam, t. j. da ni normalen. Dr. Gabršček ga vpraša, ako pozna pisavo g. kurata Kalina in ko priča potrdi, mu pokaže listek podžupana in organista Rakuščka. Priča konstatira, da je to pisava g. kurata. V dvorani je zavladalo splošno konsterniranje.

G. zasebnega obtožitelja soproga g. Marija Miklavici je podala važno izjavo o Bricu: Zadnjo nedeljo lanskega leta je prišel Bric k nam in rekel, da ima rad našega gospodarja. Jaz sem mu rekla kako ga imate radi, ko ste mu kaj tacega napravili. Na to je Bric rekel: Saj nisem jaz kriv, ampak drugi so me napravili na to. V drugi polovici meseca avgusta je prišel Bric zopet k nam. Bil je zelo razburjen, da je skoraj jokal. Pripovedoval mi je, da g. Miklavici se ni izrazil tako kot bi hotel tajiti Boga, pač pa je rekel v dokazovanje: »Če to ni res potem pa ni Boga.«

Priča g. Ljudmila Kregav potrdi v polnem obsegu izjavo gospe Miklavici.

Na koncu pa je Rakušček poklican na odgovor, priznal, da mu je kurat Kalin spisal oni list.

Potem odloži predsednik to zanimivo razpravo do petka zjutraj.

Uboj in javno nasilstvo.

Včeraj se je vršila druga porotna razprava.

Obtožnica proti Francu Prezeljnu radi uboja in javnega nasilstva se glasi:

16. 11. 1914. se je imela porociti Marijana Stucin, hči posestnika Franceta Stucina iz Zakojce z mladenicem Marijo Stucinom iz Orenka.

Kakor je navada so pripeljali na večer 14. februarja 1914 intje na nevestin dom bala in se je tam vršila običajna zabava s plesom. Nekaj pred polnočjo sta prisla tja Anton Obid in France Prezelj. Obid je stopil takoj v hišo, Prezelj pa ni hotel vstopiti v hišo, ker ni bil poseben prijatelj Stucinovih. Ko je stal Prezelj pred oknom je prišel pred hišo pokojni gospodar France Stucin in pozval prijazno Prezeljna, da naj mu vstopi v hišo ali pa se naj odstrani, ker ne mara vohunov pred svojo hišo. To je slišala tudi Antonija Pagon, ki tudi izjavlja, da je takoj na to zakričal France Stucin, da ima Prezelj nož in da ga je prerezal. France Stucin se je nemudoma vrnil v hišo, se tam potožil, da ga je Prezelj prerezal v ного in ko si je hotel s ženo ogledati rano, se je zgrudil na tla in kmalu na to je umrl.

Zdravniška preiskava je dognala, da je umrl vsled izkrvavenja.

Kakor pripovedujejo dalje priče je nato udri Prezelj z nožem v hišo, kjer bi skoraj zabodel nevesto, da ni ona pravočasno odskočila. Šele brau Ivanu Prezelju in Jožetu Bevku se je posrečilo vzeti Prezeljnu nož in ga spraviti domov.

Dne 15. februarja se je France Prezelj prostovoljno javil orožnikom v Cerknem, ki so ga še istega dne odvedli v zapor. Prezelj pripoznava svoje dejanje, izgovarja se pa, da ga je preje Stucin dvakrat udaril s palico, kar pa navzoča priča Antonija Pagon zanika. Kazenska preiskava ni dala podlage za trditev, da bi Prezelj hotel usmrtiti Franceta Stucina, pač pa je utemeljena trditev, da je ravnal sovražnim namenom.

Obtožnica predlaga, da se kaznuje France Prezelj vsled hudodelstva prostega uboja in pa javnega nasilstva. Zasliši naj se sedem prič.

Po prečitaniu obtožnice zasliši predsednik senata dvorni svetnik Cazafura obtoženca, ki se ne smatra krivim. Z nožem je sunil šele tedaj, ko ga je stari Stucin ozmerjal in dvakrat udaril z debelo palico. Tudi dejanje glede javnega nasilstva taji. Zaslišijo se predlagane priče, ki izpovejo v smislu obtožnice in enako. Sovraštva med Prezeljnem in Stucinom ni bilo. Da bi imel stari Stucin kako palico se ne spominjajo. V celoti pa obtožnico potrdi.

Pri popoldanski razpravi govorita državni pravdnik Jeglič, ki utemeljuje obtožnico in pa zagovornik Prezeljna dr. Franko, ki dokazuje porotnikom, da je storil Prezelj dejanje le v silobranu. Temu mnenju se pridružijo tudi porotniki, ki potrde le vprašanje prekoračenega silobrana, na kar obsodi senat Prezeljna radi prekoračenega silobrana na 8 mesecev ječe.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v. n. Ako je oglas obsejal se račun za vsako besedo 3 v. n. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih us dožel (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker ni več ne inserirajo. Škoda si majhna

Hiša pripravna za trgovino je na prodaj v Gorici. — V isti je sedaj krma, trafika in pripraven in potreben prostor za trgovino z jedilnim blagom. Proda se tudi proti le delnemu plačilu. Naslov pové upravnistvo. 79—2

Nemška vzgojnišljica, ki ima dobra sprila, čevala išče pripravne službe pri malih otrocih. Dopolni naj se naslovijo na B. Nowack, Gorica, Via delle Officine 28. 73—1

Mladenič, ki je absolviral trgovsko šolo, več slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, išče primerno službo. — Ponudbe pod šifro »Merkur« na upravnistvo lista. 69—2

Občinske volitve v Gorici. Volitev II. razreda.

Danes se je vršila volitev II. razreda. Trajala je volitev od 7. zjutraj do opoldne. Vodil je volitev namestništveni svetnik Rebek. Naša dva zaupnika pri komisiji sta bila prof. Košnik in dr. P. Mešiček.

Izid volitev:

Ime	glasov	
Bežek V.	288	
Dereani dr. E.	288	
Dominko V.	286	
Ernello E.	286	
Fon Jos.	286	
Hrovatin S.	289	
Podgornik dr. K.	287	
Vošnjak dr. B.	286	

Ime	glasov	
Dr. Češcuti V.	591	
Dr. Toman H.	592	
Thearez R.	589	
Cristofoletti	585	
Ribi F.	582	
Ušaj D.	594	
Straberger J.	587	
Dittrich L.	591	

Dobili so še: glasov dr. Venier 1, Pontoni 2, Tretter 1, Bombič 1, Ziani 1, Breccelj dr. 1, Dr. Staudinger 1, dr. Marani 1, Paternolli 1, Simzig 1, dr. Pavletič 1.

Izvoljenih torej 6 laških liberalcev in 2 Nemca.

Mi smo računali na d 300 Slovencev. Lahki so računali v drugem razredu svojih volilcev 630 (50%) in 170 Nemcev, torej 800 glasov gotovih, potem kaj glasov laških klerikalcev, kakega Slovenca, okroglo torej so šteli zase 900 glasov. Dosegli pa so: največ 594 glasov. Med temi 170 nemških, ostane italijanskih 424.

Oddane so bile 4. prazne glasovnice in en laški oklic. 32 glasovnic je bilo mešanih, od teh samo 2 slovenski. Na par laških glasovnicah so bili črtani nekateri laški kandidatje in pisani slovenski.

Z uspehom smo zadovoljni. Po imeniku smo računali četrtno volilcev za naše kandidate, po rezultatu pa imamo tretjino! — Udeležba pri današnjih volitvah pa sploh ni bila tako velika kakor v tretjem razredu. Bila pa je od strani Slovencev v primeri z Italijani večja. Le nekaj slovenskih volilcev se ni udeležilo, kateri pa je morda volil italijansko-nemške kandidate.

Iz številk je razvidna šibkost Italijanov tudi v tem razredu kakor v tretjem!

Današnji dan je za Italijane črni dan, dan ponižanja in sramote: ker so spravili v mestni zastop dva Nemca! Ta zgodovinski dan jih bo žgal v dno njihovih črnil duš!

Laško-nemški kandidatje II. razreda.

Dr. Češcutija poznamo. Včasih kritični po Ginstiki, tudi v mestnem svetu je včasih glasen, sicer precej nesposoben človek. V mestnem svetu je že več časa in ga zadene sokrivda na vseh lepih rečeh, ki so zvezane s tem slavim mestnim svetom, ki je bil integrante italijanski. Dr. Češcuti je advokat, ki se brani Slovencev na volišču, v svoji odvetniški pisarni pa ne.

Dr. Toman je okrajni sodnik v Gorici. Thearez upokojeni davčni višji upravitelj, zastopnika uradnikov. Svoj čas so bili italijanski uradniki jezni na Thereza, ker ni bil proti najemninski davščini, danes pa so ga zopet volili. Kdo razume te može? Kadar se bodo zopet pritoževali radi magistratove nebrige gledé draginje, kadar bodo zopet protestovali proti neznosnim mestnim dokladam, jim bomo mogli reči: Prav Vam je, zakaj pa volite take ljudi, ki delajo proti Vašim koristim!

Dr. Toman bo sedel mirno pri sejah in se bo malo brigal za potek gospodarstva, za delo mestne uprave. — Svoj čas se je vse čudilo, kako da c. kr. uradnika moreta ostati še nadalje v mestnem svetu po razkritih sleparijah ob ljudskem štetju in ob zapravljeni avtonomiji!

Pojmi o časti so različni pri različnih ljudih.

Dionizij Ušaj je državni poslanec. Ušaj so doma pri Ravnici nad Gorico. »Corriere« ga hvali na vse pretege, in trdi celo, da je Ušaj »un' autorità nelle sfere giudiziarie«. Poglejte obraze sodnikov, ko čitajo to pohvalo!... Ušaj je državni poslanec. Molči in dijete služi. Ne-koč bi se niti bila pripetila krivica, nesreča, da bi bil moral govoriti v poslanski zbornici na Dunaju. Ušaj se je med govorni-ke, misleč, da n e pride na vrsto. »Corriere« je takrat vskliknil: »govoril bo tudi naš poslanec«. Pri ti pa je imel na vrsto: in Ušaj je bil več preplašen, da bo moral govoriti; hitro je iskal namestnika in ga tudi našel. Oddahnil se je. »Corriere« pa je že hotel pisati, kaka krivica da se godi »našemu vrlému poslancu«, da mu na Du- naju ne pustijo govoriti itd.... Ušaj bo kimal v goriškem mestu in molčal in vse bo prav, kar storita Jurij Bombič in Pi- navčič (toliko »pip«! Strah in groza!), če bosta še županovala na goriškem muni- cipiju.

Cristofioletti je lekarnar v Go- rici, drugega ni kaj reči o njem. Lekarnar je in kot lekarnar živi v pretežni meri od Slovencev. Je pa član mestnega sveta, ki nije najhujši, najstrupenejši boj proti Slo- vencem! — Ali ni velika krivica to, da ni v Gorici nobenega sloven- skega lekarnarja!!

Kandidat in že izvoljeni starešina Ribi je inženir, ki bo delal za koristi mesta, posebno v higijeničnem oziru. No, če bo hotel delati na to stran, bo imela ta »forza tecnica« presneto dosti opravila. Ali nam se zdi, da pojde v novi upravi vse po starem, ker bodo vsi glavni stari go- spodarji zopet v mestnem svetu in na mu- nicipiju! Tako bo v Gorici v higijeničnem oziru in še v drugih ozirih vse vedno bolj kalabreško!

Dva Nemca! Major Ditrich in vodja šole »Sulferajna« Josef Stra- berger. Ditrich je apokojeni major. Poveda- li smo že, da se vse čudi, kako je prišel avstrijski major v listo kamoraške stran- ke! Znamenje časa! — Stra- berger je Nemec, ki se bo boril — kakor pravi »Corriere« — skupno z Italijani v obrambi svoje lastne narodnosti proti jugoslovans- ki politiki. Tako!

Torej Italijani in Nemci skupno proti Slovencem — in v goriškem mestnem svetu je prostor za Nemce, da se bodo tudi tam borili proti jugoslovanski politiki. Tako so zaslepljeni Italijani — in tako je naša moč dandanašnji v Gorici. Pred močjo Slovenstva v Gorici trepetajo, pred to močjo se tresajo, strah pred napredujo- čim Slovenstvom v Gorici jih združuje!

Goriški Slovenci, zavedajmo se svoje moči in uveljavljajmo se krepko, narodno in gospodarsko, da se uveljavimo in pri- demo do svojih pravic!

Brezpravni!

Justitia fundamentum regnorum! — Konstitucionalna država! — § 19. Jednaka pravica vsem! — Mi Slovenci v Gorici kličemo: kje si ti, pravica? Kod hodiš, da te ni med nas? Zakaj nas tako zapuščáš, pravica? Ali ne moreš prekoračiti ovir, ali ne moreš pre- magati krivice, ki nas duši in hoče nas u- gonobiti. Mi se borimo proti krivici in jo pehamo od sebe. Ali še ima moč, da naš zadržuje, dasi se ne udamo; da, čutimo, da smo močnejši, čutimo, da naš glas pro- dira preko nje — pravica, priskoči nam na pomoč in krivica bo premagana! — Združili so se proti nam jedni in drugi, Italijani in Nemci. Trdno zvezo so sklenili — mi smo brezpravni!

Par Nemcev je prišlo včeraj v Gorico — in že imajo svoje zastopnike v mestnem svetu, Slovenec, ki biva od nekada tukaj, odkar obstoji Gorica, ki je dal mestu ime in ga vzdržuje že stoletja — ta Slovenec je brezpraven, ta Slovenec ne sme imeti svojih zastopnikov v goriškem mestnem svetu!

Polovica nas je v Gorici, pa ta polo- vica je brezpravna; 10.000 nas je našelo ljudsko štetje, v resnici je nas več in »Pic- colo« je potrdil, da smo od takrat še mno- go narasli, okoli 13.000 Slovencev v Gori- ci nima v mestnem svetu nobenega zas- topnika, 13.000 Lahov in 2077 Nemcev, kolikor so jih našli pri ljudskem štetju, pa vse! Kje si, pravica?

Ali je v Avstriji še kje kaj takega?! Ako to ni v nebo vpijoča krivica, kaj pa je potem: v nebo vpijoča krivica? Do- bro zvesto slovensko ljudstvo dobiva za svojo zvestobo in kri, prelitto na bojnih poljanah, tako plačilo!

Vse je proti nam, to čutimo v teh tre- uotkih, in umejemo posmehe svojih sov- ržnikov.

Ali časi se brezpravni — se ne uda- mo, ne uklonimo svojega tilnika! V go- spodarskem delu, v organizaciji je moč, moč in rešitev je v edinosti goriških Slo- vencev; moč in rešitev je v edinosti slo- venskih poslancev doma in na Dunaju...!

Glazen protest povzdigamo proti kri- vici, ki se nam godijo, glazen protest proti brezpravju, v katerem se nahajamo in kot gromi z neba naj doni naš klic:

Proč s krivicami!
Proč s krivičnim
mestnim štatutom!

Zahtevamo
nov pošten, pravičen volilni red
za občino Goriško!

Kazne vesti.

Gostovanje dramskega ansambla slo- venskega gledališča v Ljubljani. — Kakor vsako leto pojde dramski ansambl tudi letos na svoje gostovanje širom slov. domovine in si je izvolil to pot režiserja g. Milana Skrbinska za svojega vodjo. Opozarjamo javnost na to gostovanje, ki ni le odgojnega pomena, temveč mora biti žalibog tudi borba za vsakdanji kruh, kajti sezona se že bliža in koncu in slov. igralec se danes ne ve, ali bodo merodajni faktorji storili istotako svojo dolžnost, kot jo je stori on tekom sezone cez meró. Gostovanje je zahtevano v velikem obsegu, tako da bo trajala turneja dva meseca, se- veda — samo ob zadovoljivem finančnem uspehu. Apeiramo torej na slov. ob- činstvo, da podpira to gostovanje s svo- jim številnim obiskom. Predstave so pro- jektirane v sledečih krajih: Gorica, Tol- min, Kanal, Renče, Prvačina, Trst, Pazin, Volovoško, Salzburska, Bistrica, Idrija, Zire, Škofja Loka, Kranj, Tržič, Radovljica, Je- senice, Celovec, Maribor, Ptuj, Ljutomer, Sl. Bistrica, Sv. Jur, Celje, Zalec, Trbovl- je, Zagorje, Krško, Brežice, Novo mesto, Metlika, Ribnica, Kamnik.

Gostovanje se prične na veikedno nedeljo v Gorici z velezabavno burko »Konec sveta!«

Planinski izlet goriške podružnice S. P. D. na Kobiliho glavo (1475 m) se vrši v nedeljo dne 5. aprila 1914. Odhod ob 5h 12 m zjutraj z vlakom do Podmelca. Komur pa je gora previsoka, naj se odpelje iz Gorice ob 11h 18 m popoldne in naj gre po cesti iz Podmelca-čez Hum in Ljubin na Poljubin (krasni dveurni izprehod), kjer se sestane z »visokimi planinci.«

Trdnjavsko - topničarski bataljon št. 10. je dospel včeraj po 6. uri v Gorico. Na kolodvoru so se zbrali v pozdrav bata- ljonu zastopniki vojaških in civilnih obla- sti. Bataljon je odkorakal potem, spreml- jani z vojaško godbo, z državnega kolo- dvora čez Koren skozi Gospoško in Se- meniško ulico, čez Placuto in staro vojaš- ko bolnišnico. Polno občinstva je gledalo novo došle vojake.

Slaba vest Italijančkov v Gorici. — Nekateri Italijančki v Gorici se bojijo se- danj v — goriško okolico. Čutijo, kako so navezani na našo okolico in čutijo, kako so grešili ob volitvah proti naši okolici. Pra- vijo, da sedaj ne bo varno iti med okoli- čanske Slovence. No, mi vemo, da ni var- no za Slovence v Gorici. Saj so napadli tolovajsko četo dr. Luceta Treota, ko se je pripeljal z izleta v Gorico ter se ni nič umešaval med demonstrante. Zadoščalo je, da je spregovoril slovensko besedo, pa so navalili nanj, ga podrli na tla in bili po njem. Prava sreča, da je imel trd klobuk, drugače bi bile poškodbe smrtonovarne! Naši okoličani so dobri ljudje; umevno pa, da na svojih tleh ne trpijo kakega izziva- nja! Drugače pa ne storijo nobenemu nič!

Ti Italijančki v Gorici pa se tolažijo tako: nekaj malega časa bodo nas Italijane grdo gledali Slovenci, potem pa pozabijo in vse pojde po starem naprej. Na to nji- hovo pričakovanje odgovarjamo: Slo- venci ne bodo nič grdo gledali Lahov — all po starem pa ne pojde več naprej! Za to jim jamčimo.

Da ne bi prišel v »Sočo«, tega se boji dandanašnji marsikak laški trgovec in

obrtnik. Neki vajenec je bil tepen in zla- san, ker se je drznil trgati slovenske le- pake. Laški gospodar je premikastil po- ba, češ, kako škodo mi lahko napravi, ako se izve, da je vajenec iz moje botoge tr- gal slovenske lepake in tako kazal svoje mlado sovraštvo do Slovencev!

Prosimo Slovence v Gorici, da nam naznaniyo vse laške trgovce in obrtnike, ki so ob letošnjih volitvah kazali Sloven- cem svojo ljubezen. Prosimo.

»Wir müssen italienisch wählen«... tako sta modrovala pred volitvami na Solkanski cesti dva »ajzenponarja«. Pri tem pa sta bila tako zamišljena, da bi se bila kmalu zaletela v voz slovenskega kmetiča. Eden teh dveh nemških gospo- dov je pokazal na vola in rekel: sikst, dos ist a Windišer! Kmalu bi me bil nabo- del!... Če bi mu bil vindišarski vol na to hrulacijo pušcal malo nemške krvi, bi Nemčurju sicer nič ne škodovalo; ali vol je zavil rajše v stran in šel svojo pot, ker se je bal, da bi njemu škodovala zastrup- ljena nemška kri.

Nekaj biciklistov iz Trsta, predrznih pobalinov, je prišlo v nedeljo na pomoč kamori. Ti predrzneži so kričali, če so sli- šali slovensko govorico: Viva Gorizia ita- liana! in izzivali so. Prišli so radi tega sem, da bi pomagali pri demonstracijah in nekateri so tudi reš pomagali. En tak iz Trsta je bil udeležen pri napadu na dr. L. Treota. Pomnil bo to.

»Circolo Cittavechia«... Podeštat Jurij v Gorici je dobil povodom »zmage« v tretjem razredu precej brzojavnih če- stitk. Občno veselost je zbudila brzojav- ka, ki mu je došla iz tržaškega slovitega starega mesta!

»Corriere« se je včeraj zopet bal. Nič varen se mu ni zdel tudi drugi razred. Zato pa je zopet udrihal po Slovencih in trdil, da bi uvedli sistem favoritizma na municipiju, ako bi zmagali Slovenci; sedaj pa je na municipiju doma sama pravičnost, z vsemi delajo pravično. Slovenci pa bi pregnali vse laške obrtnike! Resnica je ta, da se mora Slovenec boriti in boriti za vsako majhno reč, kaj šele glede trgovine in obrti. Vsak slov. trgovec in obrtnik ve, kake težkoče mu dela municipij, kake sit- nosti; kako sovraštvo do Slovencev je tam doma! — »Corriere« govori tudi nekaj o rovinoznih privatnih podjetjih. Naj molči lepó pa misli na Banko popolare in na ro- vinozno mestno gospodarstvo! Hic Rhodus, hic salta! — »Corriere« pravi tudi, da bi Slovenci napravili velikanske dolgove in uvedli davke ako bi zmagali pri volit- vah. Prismoda! Kdo pa še kaj posodi Go- riškemu mestu? Kako je mesto ob ves kredit, se je jasno pokazalo pri posojilu za vojašnico! Davkov pa tudi ni mogoče več zvišati, saj imamo že tako najvišje!

Nekateri laški trgovci in obrtniki že čutijo posledice gonje proti Slovencem povodom sedanjih volitev. Lahji proti Slo- vencem; umevno, da je potem zaveden Slovenec proti Lahju. Krivda je na strani Lahov! Posledice naj si pripisujejo sami se- bi. — Slovenci v raznih delih mesta izjav- ijajo, da bodo nadaljevali po započeti poti.

Vesetje je zavladalo po deželi radi častnega našega nastopa v tretjem raz- redu. Marsikedo je rekel: bal sem se, da se blamirajo Slovenci v Gorici. Ali te šte- vilke so nas vse razveselile in nam pričajo bližnji zmagi Slovencev v Goriškem mestu.

Naši deželani pa tudi vpoštevajo v polni meri postopanje in divjanje goriških Lahov proti Slovencem in izjavljajo, da se bodo v Gorici ravnali pri- merno temu laškemu tolovaj- stvu! Že razumejo, kaj mislimo.

Izlet na Ajševico h Komelu priredijo v nedeljo 5. t. m. razna narodna društva iz Gorice.

Ostro streljanje goriške garnizije na hribu Sabotinu. — Goriška garnizija bo- de ostro streljala na severno od sel Podsabo- tina in Podsenice ležečem hribu Sabotin. Strelna črta je od zahoda proti vzhodu v smeri proti vrhu Sabotina. Streljalo se bo- de od 7. ure zjutraj do 2 ure popoldne in sicer dne 18., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 27., 28., 29., 30. aprila ter 1. in 2. maja. — Ob deževnih dnevih se ne bo- de streljalo. Nevarni prostor bo- de zaznamovan: a) z rdečimi zastavami na razvalini sv. Valen- tina, pri hiši št. 34 v Št. Mavru, na zvoni- ku v Podsabotinu, na gorah vzhodno od Podsenice in Dola ter na vrhu Sabotinu, b) vrhu tega po vojaških stražah, katere

bodo postavljene v črti od razvaline Sv. Valentina do Št. Mavra v Podsabotini in slednjič povprek brega do Dola pri Podse- nici. Kje in kedaj se bode vršila razprava glede odškodnine se oglaš pozneje.

Pevsko-bralno društvo »Orel« na Tr- novem pri Gorici bode imelo svoj redni letni občni zbor dne 13. aprila t. l. (Veli- konočni pondeljek) ob 3. uri popoldne v gostilni pri g. Fr. Peršič. K občni udeležbi vabi ponovno odbor.

Renče. — Gospod Stanko Vižintin, podžupan iz Renč, je te dni pri izpraševal- ni komisiji v Trstu napravil izpit za miest- nega zidarskega mojstra z dobrim uspe- hom. Castitamo! Omeniti je, da gospod Vižintin je sedaj voditelj gradbe sodnijs- kega poslopja v Cerknem.

Iz Ajdovščine. — V dvorani g. Bra- tina bo predaval dne 4. t. m. ob 8. zvečer tukajšnji zdravnik g. dr. Jenko o pred- metu »Vidni in nevidni škodljivci človeškega zdravlja«. Vstop prost.

Tečaj za cepljenje ameriških trt. — V državnih trtnih nasadih v Tržiču se bo vršil dne 6. in 7. t. m. tečaj za cepljenje in siljenje ameriških trt.

Vinogradniki, ki se žele vdeležiti tega tečaja, naj se zglase dne 6. t. m. ob 9 uri dopoldan pri zgoraj omenjenem nasadu.

Zgorel je velik mlin v Borovnici, last poslanca Kobija. Škode 40.000 K.

Mestni svet tržaški je sklenil rajeti posojilo 44 milijonov v svrhu konsolidi- ranja raznih mestnih dolgov.

Velika tatvina v Trstu. — R. Rodrigue- z v Trstu je inkasiral pri »Credito« 48.100 K, katere je utaknil v svoj zunanji žep. Mož je mešetar in nosi vedno več denarja s seboj. Blizu tvrde Križmančič in Breščak se je opotekel nanj neki člo- vek, kakor da bi mu bilo slabo. Rodriguez mu je pomagal. Oni človek je nato vstal in kmalu izginil, ž njim pa tudi kuverta s 48.100 K!

Listnica uredništva: P. n. dopisnikom: Razne poslanske reči priobčimo prihodnjic v »Soči«, oziroma jutri v »Primorcu«.

Nove zakladne nakaznice. — V in- seratnem oddelku prinašamo prospekt in vabilo k subskripciji na nove 4½% za- kladne nakaznice. V javnosti se živahno razpravlja vprašanje, kako obrestovanje nudijo te nove zakladne nakaznice. Iz na- stopne razpredelnice je razvidno pod kako ugodnimi pogoji so titre na razpolago. Rentabiliteta 4½ odstotnih amortizačnih zakladnih nakaznic s 15 letno dobo znaša, če vzamemo za podlago kurs 95, za sub- skribenta na posamezna leta dobe titre, kakor sledi:

Leto	Obrestovanje izplačane gotovine (95.-) odstotki.	iz poplačevanja kapitala	skupno izplačane
1	4.737	5.—	9.737
2	4.737	2.50	7.237
3	4.737	1.666	6.403
4	4.737	1.25	4.987
5	4.737	1.—	5.737
6	4.737	0.833	5.570
7	4.737	0.714	5.451
8	4.737	0.625	5.362
9	4.737	0.555	5.292
10	4.737	0.500	5.237
11	4.737	0.454	5.191
12	4.737	0.416	5.153
13	4.737	0.384	5.121
14	4.737	0.357	5.094
15	4.737	0.333	5.070

Prednosti, ki jih nudijo te zakladne nakaznice kapitalistu, obstojijo ravnó v tem, da rezultira posebno v slučaju hitre povrnitve v prvih letih nad vse ugodno obrestovanje, v vsakem slučaju pa tudi v najneugodnejšem, ker znaša tudi koncem dobe obrestovanje še vedno 5%. Zato bo po teh prvovrstnih titrah gotovo zelo povpraševalo občinstvo, ki bi rado plodno- nosno naložilo svoj denar.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Obršček (odgov. J. Fabčič). Zalaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorcu«.

Sprejme se več krojaških pomočnikov.

Služba celoletna. Reflektira se le na proe moči. Zglasiti se je pri lordki J. Medved v Gorici. 84—1

PROSPEKT.

C. kr. avstrijske 4 1/2 % davka proste amortizacijske nakaznice državnega zaklada iz leta 1914

v nominalnem znesku kron 396,600.000 = m. rk d. v. 337,110.000 = frankov 416,430.000 = holandskih goldinarjev 199,886.400, razdeljene v 15 serij in vračljive v 15 letih z izžrebanjem jedne serije vsako leto.

Na podlagi cesarske naredbe z dne 22. marca 1914, d. z. št. 70, izda c. kr. finančno ministerstvo 4 1/2 % davka proste amortizacijske nakaznice državnega zaklada v nominalnem znesku kron 396,600.000 = mark d. v. 337.110.000 = frankov 416.430.000 = holandskih goldinarjev 199.886.400, katerih izkupilo je določeno v plačilo investicij državnih železnic kakor tudi v kritje donoskov k izrednim potrebščinam, ki so bile dovoljene po delegacijskih sklepih XII. in XIII. z dne 20. oktobra 1912. in V. do XV. z dne 30. decembra 1913.

Nakaznice državnega zaklada glase na imenitnika, so razdeljene v 15 serij po kron 26.410.000 = m. rk 22.474.000 = frankov 27.762.000 = holandskih goldinarjev 13.325.760 in v

1.200 oddelkov à K 20.000 = mark 17.000 = frankov 21.000 = holandskih goldinarjev 10.080
6.000 " " " " " " 8.500 = " 10.500 = " " " 5.040
9.000 " " " " " " 4.250 = " 5.250 = " " " 2.520
48.000 " " " " " " 1.700 = " 2.100 = " " " 1.008
102.000 " " " " " " 850 = " 1.050 = " " " 504
72.000 " " " " " " 425 = " 525 = " " " 252
168.000 " " " " " " 170 = " 210 = " " " 100.80

izgotovljene, ki imajo serije in številke ter so deljene na posamezne serije po predstojem razmuru.

Kosi so datirani s 1. aprilom 1914. in imajo v faksimilu podpis voditelja c. kr. finančnega ministerstva, obeh višjih uradnikov c. kr. blagajne državnih dolgov kakor tudi sopodpis predsednika in jednega člana kontrolne komisije poslanske zbornice za državne dolgove.

Nakaznice državnega zaklada se obrestujejo s 4 1/2 % za leto v poluletnih obrokih dné 2. januarija in 1. julija vsakega leta nakadno in imajo 31 obrestnih listov in sicer je izmed teh prvi, 1. julija 1914. izplačljiv, in zadnji, 1. aprila 1929. izplačljiv četrletni obrestni list, dočim je ostalih 29, plačljiv 2. januarija in 1. julija, poluletnih.

Posojilo se vrne po nominalni vrednosti in skonča z žrebanjem jedne serije na leto tekom 15 let. Žrebanja se izvršijo dné 1. aprila vsakega leta, oziroma ako je na ta dan nedelja ali praznik, naslednji delavnik, prvo žrebanje se izvrši 1. aprila 1915, povračilo sledi 1. julija po izžrebanju, zadnji obrok glavnice se povrne brez žrebanja 1. aprila 1929. Obrestovanje nakaznice državnega zaklada, ki je postala izplačljiva, preneha z dnevom izplačljivosti svote kapitala.

C. kr. finančnemu ministerstvu je pridržana pravica izžrebanja vsakokrat pomnožiti ali izplačati cel vsakokratni ne še izplačani znesek posojila brez izžrebanja, držeč se trimesečnega odpovednega roka po nominalni vrednosti.

Izžrebane serije se objavijo vsakoletno takoj po srečanju obenem z listo onih serij, od katerih še restanti izostajajo, v spodaj navedenih časopisih.

Obresti, kakor tudi kapital nakaznic državnega zaklada se izplačujejo brez odbitka obstoječih ali prihodnjih davkov, kolekov in pristojbin. — Obrestni listki zastarajo šest let po njihovem terminu plačnosti, izžrebane ali odpovedane nakaznice državnega zaklada 30 let po terminu, določenem za njih povračilo.

Lastnik mora dvigati obresti proti izročitvi zapadlih obrestnih listov po svoji volji, in sicer pri c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju v kronah ali pri blagajnah, ki se pa morajo naznaniti, v Nemčiji v markah drž. veljave, v Švici v frankih in na Holandskem v holandskih goldinarjev. — Kapital se povrne, proti izročitvi zapadlih nakaznic državnega dolga po volji lastnika ali pri c. k. blagajni državnih dolgov na Dunaju v kronah, ali pri blagajni, ki se pa morajo naznaniti v Nemčiji za komade, ki imajo nemški pečat v markah državne veljave, na Holandskem za kose, ki imajo holandski pečat, v holandskih goldinarjev in v Švici za kose s pečati v frankih.

Vsi razglašajo, ki se nanašajo na to posojilo, se objavijo razven v uradni „Wiener Zeitung“ tudi v najmanj 11 tujih časopisov, med temi v dveh berlinskih, od katerih eden je Berliner Reichsanzeiger, enem draždanskem, frankfurtskem, hamburškem, lipskem, monakovskem, baselskem, zeufskem, zürichškem in amsterdamskem časopisu.

DUNAJ, v aprilu 1914.

Vodja c. k. finančnega ministerstva: Engel m. p.

Vabilo na subskripcijo.

Glede na prejšnji razglas Njegove Ekselence gosp. c. k. finančnega ministra je razpoložen k subskripciji

nominalni znesek 396,600.000 kron

davkaprostih 4 1/2 % avstrijskih amortizacijskih nakaznic državnega zaklada z leta 1914.

Subskripcija, za katero se prijave sprejemajo od 2. aprila 1914 naprej, se konča v

torek 7. aprila 1914, ob dvanajstih dopoldne.

Prijave se sprejemajo v tuzemstvu pri naslednjih zavodih: c. kr. poštnem hranilničnem uradu na Dunaju, Anglo-Avstrijski banki Dunaj, Dunajskem bančnem društvu Dunaj, c. kr. priv. Splošni avstr. zemljiško-kreditnemu zavodu Dunaj, c. kr. priv. Avstr. kreditnem zavodu za trgovino in obrt Dunaj, Splošni depozitni banki Dunaj, Nižje-avstrijski eskomptni družbi Dunaj, c. kr. priv. Avstr. Ländlerbanki Dunaj, c. k. priv. bančni in menjalnični akcijski družbi „Merkur“ Dunaj, banki S. M. v. Rothschild Dunaj, Union banki Dunaj, c. k. priv. Splošni prometni banki Dunaj, Jadranski banki Trst, pri banki Commerciale Triestina Trst, banki za Gorenje Avstrijsko in Solnograško Linc, Bielitz-Bialaški eskomptni in menjalnični banki Bielitz, Češki eskomptni banki Praga, Češki industrijski banki Praga, c. k. priv. Češki Unionbanki Praga, Gališki banki za trgovino in industrijo Krakov, Industrijski banki za Galicijo Lvov, Ljubljanski kreditni banki Ljubljana, Češki deželni banki Praga, Gališki deželni banki Lvov, c. k. priv. Moravski eskomptni banki Brno, Moravsko-Ostrovski banki za trgovino in obrt Moravska Ostrova, Avstrijski industrijski in trgovski banki Dunaj, c. k. priv. Štajerski eskomptni banki Gradec, Ustredni banki českých spořitelén Praga, Dunajski lombardni in eskomptni banki Dunaj, Osrednji banki nemških hranilnic Praga, Živnostenski banki v Pragi in njihovih podružnic ob navadnih uradnih urah.

Za subskripcije veljajo sledeči pogoji:

1. Subskripcijska cena znaša 95% in 4 1/2 % obresti od komada od 1. aprila 1914 do dneva dobitja.
2. Subskripcija se izvrši potom za to določenih prijavnih formularjev ki so pri zgoraj imenovanih zavodih brezplačno na razpolago. Vsakemu subskripcijskemu zavodu je pridržana pravica, da določajo po svojem prevdanku visokost zneska vsake pridelitve.
3. Pri subskripciji se mora položiti kavicija 5 odstotkov nominalnega zneska, in sicer ali v gotovini ali v vrednostnih papirjih po dnevni ceni, ki jih smatra dotični zavod za dopustne.
4. Dodelitev se vrši čimpreje po zaključku subskripcije potom obvestitve subskribentov. Za slučaj, da je dodelitev manjša od priglavitve, se vrne brez odloga preostalo kavicijo.
5. Vplačitev subskripcijske cene na posamezne obligacije se izvrši na sledeč način.
 1. pri dodelitvah do inkusivno 5000 K 20. aprila 1914 v polnem znesku.
 2. pri dodelitvah nad 5000 K 20. aprila 40%, 5. maja 30% in 20% ostali znesek polnega zneska.Pri vplačilu ostanka se zaračuni položena kavicija in vrne.
6. Pri zaustavnih kosih se dovoli nagrada od 10 vin. za 6 mesečno zaustavo.
7. Prijave na določne oddelke posojila se morejo vpoštavati le v toliko v koliko smatra za zavod z družljivo z interesi drugi subskribentov.
8. Odpovedi se morajo izvršiti tam, kjer se je izvršila subskripcija.
9. Do izvršitve definitivnih kosov se izroče podpisovalcem začasni listki, ki se zamenjajo z definitivnimi brezplačno pri istem zavodu pri katerem so bili izdani začasni listki.

Za izvršitev subskripcij pri c. kr. Poštno-hranilničnem uradu na Dunaju in pri c. kr. poštnih uradih, ki so za to upravičeni veljajo od c. kr. Poštno-hranilničnega urada posebno določene modalitete.

DUNAJ, meseca aprila 1914.

C. kr. poštno hranilni urad na Dunaju, Anglo-Avstrijska banka na Dunaju, Dunajsko bančno društvo na Dunaju, c. kr. priv. splošni avstrijski zemljiško kreditni zavod na Dunaju, c. kr. priv. avstr. kreditni zavod za trgovino in obrt na Dunaju, Splošna depozitna banka na Dunaju, Nižjeavstrijska eskomptna družba na Dunaju, c. kr. priv. avstr. Ländler-banka na Dunaju, c. kr. priv. bančna in menj. akcijska družba „Merkur“ na Dunaju, banka S. M. v. Rothschild na Dunaju, banka „Union“ na Dunaju, c. kr. splošna prometna banka na Dunaju, Jadranska banka v Trstu, banka Commerciale Triestina v Trstu, banka za Gor. Avstrijsko, Solnograško v Linc, Bielitz-Bialaška eskomptna in menj. banka v Bielitz, Češko eskomptna banka v Pragi, Češka industrijska banka v Pragi, c. kr. priv. češka banka „Union“ v Pragi, Gališka banka za trgovino in obrt v Krakovu, industrijska banka za kraljevino Galicijo in Vladimirsko z veliko vojvodino Krakov v Lvovu, Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Deželna banka kraljevine Češke v Pragi, Deželna banka kraljevine Gališke in Vladimirke z veliko vojvodino Krakov v Lvovu, c. kr. priv. moravska eskomptna banka v Brnu, c. kr. priv. Moravsko-Ostrovska trg. in obrt. banka v Mor. Ojstrovih, avstrijska industrijska in trgovska banka na Dunaju, c. kr. priv. Štajerska eskomptna banka v Gradcu, Ustredni banka českých spořitelén Pragi, Dunajska lombard- in eskomptna banka na Dunaju, centralna banka nemških hranilnic v Pragi, Živnostenska banka v Pragi in njene podružnice.